

OBSAH

Předmluva	7
1 POJEM A POVAHA PRÁVA	9
1.1 Původ práva ve společnosti	12
1.2 Právo jako multidimenzionální fenomén	13
2 PRÁVNÍ VĚDA A TEORIE PRÁVA	17
2.1 Právní věda	17
2.2 Systém právní vědy	18
2.3 Postavení teorie práva v systému právní vědy	20
3 PRÁVNÍ STÁT A JEHO ATRIBUTY	21
3.1 Právo a stát	21
3.2 Vznik koncepce právního státu	22
3.3 Krize právního státu	24
3.4 Současná koncepce právního státu	25
3.5 Atributy právního státu	26
4 SYSTÉM PRÁVA	31
4.1 Obecně k právnímu systému	31
4.2 Právní odvětví	33
4.2.1 Právo vnitrostátní, mezinárodní a evropské	34
4.2.2 Právo soukromé a veřejné	37
4.2.3 Právo hmotné a procesní	39
5 PRÁVNÍ KULTURY A PRÁVNÍ SYSTÉMY	41
5.1 Právní kultura	41
5.2 Velké právní systémy	42
5.2.1 Kontinentální právní systém	42
5.2.2 Angloamerický právní systém	44
5.2.3 Islámský právní systém	45
6 SPOLEČENSKÉ HODNOCENÍ PRÁVA	47
6.1 Právo a hodnoty	47

6.2	Právo a právní vědomí	47
6.3	Právo a morálka	50
6.4	Právo a spravedlnost	52
6.5	Právo a jistota	55
7	TVORBA PRÁVA	57
7.1	Heteronomní a autonomní tvorba práva	58
7.2	Tvorba práva psaného	59
7.3	Tvorba práva nepsaného	61
7.4	Nedostatky při tvorbě práva	61
8	PRAMENY PRÁVA	63
8.1	Právní předpisy	65
8.2	Soudní precedenty a judikatura	67
8.3	Normativní právní smlouvy	69
8.4	Právní obyčeje	70
8.5	Další prameny práva	72
9	PRÁVNÍ NORMY	75
9.1	Problematika normativnosti	75
9.2	Mody normativnosti	76
9.3	Právní normy	77
9.4	Obecné a specifické rysy právních norem	78
9.5	Charakteristické prvky právní normy (subjekt, objekt, obsah)	80
9.6	Struktura právní normy (hypotéza, dispozice, sankce)	81
9.7	Klasifikace strukturálních elementů kondicionálních právních norem	83
9.8	Druhy právních norem	86
9.9	Působnost právních norem	95
10	LEGISLATIVNÍ PROCES	101
10.1	Legislativní orgány a legislativní pravomoc	102
11	PRÁVNÍ ŘÁD ČESKÉ REPUBLIKY	119
11.1	Pojem právního řádu	119
11.2	Pojem právního řádu České republiky	120
12	REALIZACE PRÁVA	129

12.1 Prosté dodržování povinností a výkon práv vně právních vztahů	131
12.2 Právní vztahy	131
12.2.1 Právní skutečnosti	133
12.2.2 Právní jednání	134
12.2.3 Protiprávní jednání	140
12.2.4 Právní události	140
12.2.5 Protiprávní stav	141
12.3 Prvky právního vztahu	141
12.3.1 Objekt (předmět) právního vztahu	141
12.3.2 Subjekty (účastníci) právního vztahu	142
12.3.2.1 Fyzické osoby jako subjekty právních vztahů	142
12.3.2.2 Právnícké osoby jako subjekty právních vztahů	148
12.3.2.3 Stát a jiné veřejnoprávní korporace jako subjekty právních vztahů	150
12.3.3 Obsah právního vztahu	152
12.4 Právní odpovědnost	153
12.4.1 Pojem, obsah, funkce a předpoklady vzniku právní odpovědnosti	153
12.4.2 Klasifikace právní odpovědnosti	158
12.4.2.1 Soukromoprávní vs. veřejnoprávní delikty	158
12.4.2.2 Pojmové znaky veřejnoprávních deliktů	160
12.4.2.3 Klasifikace veřejnoprávních deliktů	176
12.4.3 Druhy právní odpovědnosti	189
12.5 Aplikace práva	190
12.5.1 Pojem aplikace práva	190
12.5.2 Charakteristika jednotlivých stádií procesu aplikace práva	193
12.5.3 Základní charakteristika hlavních procesů aplikace práva	211
12.5.3.1 Trestní řízení	211
12.5.3.2 Správní řízení	217
12.5.3.3 Občanské soudní řízení	220
12.6 Přehled vybraných základních principů a zásad vztahujících se k realizaci práva	224
LITERATURA	227